

Sygn. akt II Ka 150/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Półtorak (spr.)
Sędziowie:	SO Jerzy Kozaczuk SO Agata Kowalska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agnieszka Walerczak

przy udziale Prokuratora Przemysława Rycaka

po rozpoznaniu w dniu 1 kwietnia 2022 r.

sprawy skazanego **S. D.**

na skutek apelacji, wniesionej przez skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 14 stycznia 2022 r. sygn. akt II K 1351/21

I. wyrok zmienia w ten sposób, że orzeczoną karę łączną pozbawienia wolności obniża do 5 (pięć) lat;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia skazanego od wydatków postępowania odwoławczego przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 150/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok łączny Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 14 stycznia 2022 roku, wydany w sprawie o sygn. akt II K 1351/21;

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	---------------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
----		-----	-----	-----	-----
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

<p>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
Lp.	Zarzut	
1.	<p>Skarżący nie sprecyzował wprost zarzutu apelacyjnego, w petitum wywiedzionego środka zaskarżenia wskazując jedynie, iż nie zgadza się z zapadłym wobec niego rozstrzygnięciem. Jednakże, interpretacja uzasadnienia do wzmiankowanej apelacji doprowadziła Sąd Okręgowy do przekonania, iż jej autor zakwestionował zasadzoną wobec niego karę łączną, uznając iż jest ona nadmiernie wygórowana. Jednocześnie, autor apelacji wskazał, że w jego odczuciu organ ferujący zaskarżone rozstrzygnięcie winien był zastosować zasadę pełnej absorpcji.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		

Zarzut wywiedziony przez skazanego okazał się częściowo zasadny. O ile bowiem Sąd Okręgowy nie dopatrywał się przesłanek do złagodzenia orzeczonej wobec S. D. w pierwszoinstancyjnym postępowaniu kary łącznej stosownie do jego naczelnego postulatu – a zatem do ustawowego minimum (jakie przewidują przepisy dotyczące tej regulacji), o tyle dostrzegł podstawy do wymierzenia kary łagodniejszej (niższej) w stosunku do tej zasądzonej przez Sąd pierwszej instancji.

Na wstępie przypomnieć należy, iż na gruncie niniejszej sprawy podstawę kary łącznej stanowiły trzy orzeczenia, kolejno:

- wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 14 marca 2018, wydany w sprawie o sygn. akt II K 1527/17, którym wymierzono wobec skazanego karę łączną 3 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności;

- wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 26 kwietnia 2018 roku, wydany w sprawie o sygn. akt II K 398/18, którym wymierzono wobec skazanego karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie;

- wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 25 maja 2021 roku, wydany w sprawie o sygn. akt II K 468/21, którym wymierzono wobec skazanego karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności.

W tym miejscu zaznaczyć należy, iż ze względu na daty w jakich zapadły

poszczególne z wyartykułowanych powyżej orzeczeń i fakt, iż w tzw. międzyczasie zmianie uległy przepisy dotyczące instytucji kary łącznej, na gruncie niniejszego postępowania zaszła konieczność szerszego przeanalizowania wykładni przepisów intertemporalnych oraz porównania stanów prawnych sprzed newralgicznej daty, w jakiej doszło do rzeczony nowelizacji i po niej, a następnie stwierdzenia, który stan prawny przewidywał przepisy korzystniejsze z punktu widzenia zainteresowanego rozstrzygnięciem sprawy S. D.. I tak, Sąd Rejonowy trafnie stwierdził, iż ustawą względniejszą dla sprawcy była ta obowiązująca przed wejściem w życie noweli z dnia 24 czerwca 2020 roku. Jednakże, wobec faktu, iż konkluzje organu niższego rzędu w tym zakresie nie wzbudziły żadnych zastrzeżeń, tak ze strony apelującego, jak i Instancji Odwoławczej, problematyka ta nie wymaga szerszego omówienia na łamach niniejszego uzasadnienia wyroku.

Dlatego też, bezpośrednio przechodząc do meritum nadmienić należy, iż zgodnie z treścią art. 86 kk (w brzmieniu obowiązującym w okresie od 1 lipca 2015 roku do 23 czerwca 2020 roku), Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 15 lat pozbawienia wolności. Z kolei, stosownie do treści art. 87 kk w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności sąd wymierza karę łączną pozbawienia wolności,

przyjmując, że miesiąc ograniczenia wolności równa się 15 dniom pozbawienia wolności. Wobec treści przywołanych powyżej przepisów karnomaterialnych przyjąć zatem należało, że na gruncie niniejszej sprawy granice kary łącznej winny oscylować pomiędzy karą 3 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, a karą 5 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Indywidualizacja kary łącznej w każdym konkretnym przypadku należy zaś jednak do ferującego dany wyrok Sądu, który orzekając w granicach nakreślonych przez ustawę ram, poza stosowaniem ogólnych dyrektyw i zasad wymiaru kary, uwzględnieniem oceny całokształtu czynów przestępnych i podmiotowo - przedmiotowych relacji między nimi, winien mieć na uwadze okoliczności, które ujawniły się po wydaniu poprzednich wyroków oraz wzgląd na prewencyjne cele karania, zarówno w indywidualnym, jak i społecznym aspekcie.

Stąd, nawiązując wprost do postulatu skarżącego wyraźnie zaznaczyć należy, iż obowiązujące przepisy prawa nie wprowadzają automatyzmu w zakresie kształtowania kary łącznej i nie dają podstaw w każdej sytuacji do zastosowania zasady pełnej absorpcji (czy też per analogiam pełnej kumulacji), a zwłaszcza tylko dlatego że takie rozstrzygnięcie jawiłoby się jako słuszne w oczach którejś z zainteresowanych stron procesowych. W ocenie Sądu Okręgowego, zastosowanie względem S. D. postulowanej przez skarżącego zasady absorpcji, zgodnie z którą wobec skazanego orzeczona zostałaby kara łączna w wymiarze 3 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, wiązałoby się poniekąd z bezzasadnym quasi

darowaniem skazanemu wykonania kary orzeczonej minimum w jednym z wyroków podlegających łączeniu, a tym samym implikowałoby bezkarność skazanego za jedno z przestępstw, których się dopuścił. Tutaj, w ślad za Sądem Rejonowym należy położyć nacisk na okoliczność, iż ten poniekąd skorzystał już z dobrodziejstwa zasad wymiaru kary łącznej, bowiem na gruncie niniejszej sprawy łączeniu podlegało m. in. właśnie orzeczenie o charakterze łącznym, którego wymiar kary był i tak niższy od sumy połączonych jego węzłem kar jednostkowych. Należy zwrócić nadto uwagę skarżącego na fakt, że celem kary łącznej nie jest tak znaczące i jednocześnie bezwiedne nagradzanie każdego sprawcy wielokrotnie łamiącego porządek prawny, lecz zapewnienie racjonalnego stosowania kar poprzez likwidację w postępowaniu wykonawczym ich swoistej, wynikającej z kilkukrotnych skazań konkurencji. Popęlnienie większej ilości przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji, wskazuje bowiem na daleko posunięty stopień demoralizacji skazanego, dla którego wejście w konflikt z prawem nie ma jednorazowego, przypadkowego charakteru. Oparcie przez Sąd ferujący wyrok wymiaru kary łącznej na omówionej zasadzie absorpcji, lub nawet asperacji, ale w wymiarze bardzo zbliżonym do niej, każdorazowo traktować należy zatem jako rozwiązanie zupełnie skrajne, stosowane jedynie wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia. Z kolei, w kategoriach tak pojmowanej wyjątkowości nie

należy rozpatrywać okoliczności wskazywanych przez skazanego w apelacji oraz wywiedzionym w ślad za nią piśmie procesowym zatytułowanym wniosek. W ich treściach bowiem skarżący powołał się tak naprawdę jedynie na stan zdrowia swojej konkubiny, chęć podjęcia zatrudnienia po wyjściu na wolność oraz stosunkowo odpowiednie zachowanie prezentowane przezeń na terenie Zakładu Karnego. Jednocześnie, ten ostatni aspekt został już szerzej omówiony przez Sąd niższego rzędu, który nie pominął pozytywnego wydzwieńku, jakim charakteryzowała się opinia z jednostki penitencjarnej dotycząca osoby S. D., jednakże podniósł jednocześnie, iż regulaminowe zachowanie skazanego w ramach wykonywania przezeń kary pozbawienia wolności jest jednym z jego podstawowych obowiązków. Absurdem byłoby zatem forowanie danego podmiotu, tylko dlatego że ten swoją postawą dostosował się do pewnych standardów obowiązujących w miejscu, w którym czasowo przebywa, zwłaszcza gdy dotyczy to więźnia. Trudno bowiem poczytywać działania, które winny być uznawane za swoistą normę jako nadzwyczajną okoliczność, w sposób decydujący wpływającą na wymiar kary. Argument ten zyskuje nadto na mocy, gdy weźmie się pod uwagę powołany przez organ sądowy fakt, iż po skorzystaniu z dobrodziejstwa środków probacyjnych i przedterminowym opuszczeniu Zakładu Karnego (co miało miejsce w związku ze skazaniem w postępowaniu toczącym się pod sygn. akt II K 1527/17), skazany powrócił na ścieżkę przestępstwa i zaczął ponownie popełniać przestępstwa.

Bez wątpienia dowodzi to faktu, iż S. D. jest podmiotem wysoce zdemoralizowanym, który wymaga długofalowego i wielopłaszczyznowego procesu resocjalizacji.

Jednakże, o ile słusznie Sąd niższego rzędu dostrzegając wskazane w akapicie poprzedzającym okoliczności oraz przede wszystkim związki czasowe i rodzajowe pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami popełnionymi przez S. D., które były dość odległe, skłonił się ku zastosowaniu wobec skazanego zasady asperacji, o tyle ta nazbyt skierowana została w kierunku modelu kumulacji. Nie należy jednak pomijać, iż ten - podobnie jak ma to miejsce w przypadku omówionej już zasady absorpcji - winien znajdować zastosowanie w sprawach szczególnych, kiedy naprawdę jest to niezbędne dla osiągnięcia celów stawianych karze, bowiem z całą pewnością jest to rozwiązanie skrajne i ostateczne. Rzecz jasna, kazus ten rozciąga się na przypadki wymierzenia kary łącznej niezwykle bliskiej maksymalnemu ustawowemu wymiarowi - co właśnie wystąpiło na kanwie sprawy niniejszej. Ferując zaskarżone rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wprawdzie zasadniczo prawidłowo dostrzegł przesłanki działające na korzyść skazanego oraz te przemawiające na jego niekorzyść - które bez wątpienia miały zdecydowanie większą moc, choć pomimo to potraktował je nieco zbyt ortodoksyjnie. Zdaniem Sądu Okręgowego skazany zasługuje na stosunkowo surowy wymiar kary łącznej, jednak w ramach tzw. standardu orzeczniczego dotyczącego orzeczeń łącznych. Stąd, przyjęć należało, że

<p>w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie wystąpiły niecodzienne, nadzwyczajne przesłanki przemawiające za orzeczeniem wobec S. D. kary łącznej w niemalże najwyższym możliwym wymiarze. W ocenie Instancji Odwoławczej kara łączna 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności, a zatem bliższa modelowi wypośredkowanej asperacji, będzie wystarczająca, ażeby spełnić swe ustawowe cele, będąc jednocześnie reakcją słuszną i sprawiedliwą. Z tych względów Sąd Okręgowy został zobligowany do podjęcia ingerencji w treść zaskarżonego orzeczenia, poprzez obniżenie orzeczonej w pierwszoinstancyjnym postępowaniu kary łącznej do 5 lat.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Skarżący nie sformułował bezpośrednio wniosku apelacyjnego, jednak analiza treści wywiedzionej przezeń apelacji nakazuje przyjąć, iż ten domagał się zmiany zaskarżonego orzeczenia poprzez wymierzenie mu kary łącznej w niższym wymiarze, a najlepiej przy zastosowaniu pełnej absorpcji.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Związłe o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek apelacyjny okazał się zasadny jedynie częściowo – o ile bowiem należało złagodzić zasądzoną wobec skazanego karę łączną, o tyle nie do minimalnego, ustawowego wymiaru.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	<p>-----</p>
<p>Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>-----</p>	<p>-----</p>
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>Wyrok łączny Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 14 stycznia 2022 roku, wydany w sprawie o sygn. akt II K 1351/21;</p>	
<p>Zwiążle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Wobec częściowej jedynie zasadności wywiedzionego zarzutu i przy jednoczesnym braku przesłanek podlegających uwzględnieniu z urzędu, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw, ażeby podjąć szerszą ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia.</p>	
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>
<p>Wyrok łączny Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 14 stycznia 2022 roku, wydany w sprawie o sygn. akt II K 1351/21;</p>	
<p>Zwiążle o powodach zmiany</p>	
<p>Kontrola instancyjna zaskarżonego postanowienia doprowadziła Sąd Okręgowy do przekonania, iż na kanwie niniejszej sprawy zaszła potrzeba podjęcia</p>	

ingerencji w treść zaskarżonego orzeczenia, poprzez jego zmianę polegającą na obniżeniu do lat 5 orzeczonej wobec skazanego kary łącznej.

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	~~----- # art. 439 k.p.k. -----~~
Zwiężle o powodach uchylenia	

2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia	

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia	

4.1.	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia	

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III	O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 624 kpk w zw. z art. 634 kpk, uznając iż na gruncie przedmiotowej sprawy zaistniały przesłanki przemawiające za zwolnieniem skazanego od ponoszenia kosztów postępowania. Rzeczone decyzja procesowa podyktowana została sytuacją finansową S. D., który ma w perspektywie wykonanie kary pozbawienia wolności, co zdecydowanie ograniczy możliwości zarobkowe skazanego.

7. PODPIS